

สารนิพนธ์

แก่นักคิดชาลิกขาลัย

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙

สวัสดิ์ละ กัลยาณมิตรทุกท่าน ในห้วงเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุการณ์ที่ยังความเศร้าโศกของเรชาวไทยทุกคน เมื่อสำนักพระราชวังได้ออกประกาศแถลงการณ์ การเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ น. ณ โรงพยาบาลศิริราช สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชย์สมบัติ ๓๐ ปีด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ได้นำมาซึ่งการแสดงออกเพื่อถวายความอาลัยแด่พระองค์ท่านในรูปแบบของ “การให้” ที่แตกต่างกัน ทั้งในส่วนของการประพันธ์บทเพลง บทกลอน รวมถึงการแสดงน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประรองดอง มีไมตรีต่อกัน ดังพระราชดำรัส “...สังคมใดก็ตาม ถ้ามีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ด้วยความมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน สังคมนั้นย่อมเต็มไปด้วยไมตรีจิต มิตรภาพ มีความร่มเย็นเป็นสุข น่าอยู่...” (พระราชทานเพื่ออัญเชิญลงพิมพ์ในนิตยสารที่ระลึกครบ ๓๖ ปี ของสโมสรไลออนส์กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๘)

เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้น้อมรำลึกถึงเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ สร้างความเศร้าโศกให้กับปวงชนชาวไทยครั้งใหญ่หลวงเช่นกัน เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่เป็นที่เคารพรักของทวยราษฎร์และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอเนกประการ ทั้งในการปกครองบ้านเมืองและพระราชทานความร่มเย็นเป็นสุขแก่ชนทุกหมู่เหล่า

เพื่อเป็นการสนองพระราชปณิธาน “เปลี่ยนความเศร้าเป็นพลัง” เราทุกคนต้องมีความรัก ความสามัคคี เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทย ให้เดินหน้าต่อไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า คณะเจ้าหน้าที่แกวักัลยาสิกขาลัย สถาบันพระบรมราชชนก

สุกัญญา รอบจังหวัด
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการแกวักัลยาสิกขาลัย

เรื่องเด่นในฉบับ

บทกลอนถวายความอาลัย ๒ / จดหมายจากในหลวงถึงสมเด็จพระเทพฯ ๓ / วันปิยมหาราช ๔

กาบทอดกฐิน ๕ / กำบุญสูงใจ ๖ / ๗

โครงการบรรพชาอุปสมบท, กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม ๘ / กระทรวงสาธารณสุข น้อมนำพระราชดำรัสฯ (MOPH) ๙

สร้างเสริมวินัยและระบบคุณธรรม ๑๐ / ทำจิตให้หนึ่ง ๑๑ / พุทธศาสนสุภาพิต ๑๒

หยาดน้ำตารินรดหยดเป็นสาย
ด้วยอาลัยด้วยรักด้วยภักดี
ขอน้อมส่งเสด็จสู่ที่พำนักสถาน
ขอมีดีคำพ่อเป็นหลักครองตน

เสียดำรงให้อังอดทั่วถิ่นที่
กราบพระบาทพระภูมิองค์ภูมิพล
ครองวิมานสวรรค์สรรค์วิจิตรผล
ขอเป็นคนรอมบาททุกชาติไป

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

“ลูกพ่อ”

จดหมายจากในหลวงถึง สมเด็จพระเทพฯ

ในพื้นที่แผ่นดินนี้ ทุกสิ่งเป็นของคู่กันมาโดยตลอด มีความมืดและความสว่าง ความดีและความชั่ว ถ้าให้เลือกในสิ่งที่ตนชอบแล้ว ทุกคนปรารถนาความสว่าง ปรารถนาความดีด้วยกันทุกคน แต่ความปรารถนานั้น จักสำเร็จลงได้ จักต้องมีวิธีที่จักดำเนินให้ไปถึงความสว่างหรือความดีนั้น ทางที่จักต้องไปให้ถึงความดี นั่นก็คือ รักผู้อื่น เพราะความรักผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาได้ทุกปัญหา ถ้าให้โลกมีแต่ความสุขและเกิดสันติภาพ ความรักผู้อื่นจักเกิดขึ้นได้ พ่อขอบอกลูกดังนี้....

๑. ขอให้ลูกมองผู้อื่นว่าเป็นเพื่อนเกิด เพื่อนแก่ เพื่อนเจ็บ เพื่อนตาย ด้วยกัน ทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่ว่าจะอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

๒. มองโลกในแง่ดี และจะให้ดียิ่งขึ้น ควรมองโลกจากความเป็นจริง อันจักเป็นทางแก้ปัญหาวางอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. มีความสันโดษ คือ มีความพอใจเป็นพื้นฐานของจิตใจ พอใจตามมีตามได้ คือ ได้อย่างไรก็เอาอย่างนั้น ไม่ยึดติด ขอให้คิดว่า มีก็ดี ไม่มีก็ได้ พอใจตามกำลัง คือ มีน้อยก็พอใจตามที่ได้น้อย ไม่เป็นอริอย่างพองลม จะเกิดความเดือดร้อนในภายหลัง

พอใจตามสมควรคือทำงานให้มีความพอใจ เหมาะสมแก่งาน

ให้ดำรงชีพให้เหมาะสมแก่ฐานะของตน

๔. มีความมั่นคงแห่งจิต คือ ให้มองเห็นโทษของความเกียจคร้าน และมองเห็นคุณประโยชน์ของความเพียร และเมื่อเกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา ให้ภาวนาว่า มีลาภมียศสุขทุกข์ ปรากฏสรรเสริญนิทานา เสื่อมลาภเสื่อมยศ เป็นกฎธรรมดาอย่ามัวโศก นึกว่า “ซังมัน”

วันปิยมหาราช

น้อมรำลึกพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๕

ชาติไทยของเรามีสถาบันที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว และหล่อหลอมจิตใจของประชาชนชาวไทยมาอย่างยาวนาน ประกอบด้วยสถาบัน ๓ สถาบัน ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งแต่ละสถาบันมีความสำคัญแตกต่างกันไป แต่ทั้ง ๓ สถาบันต่างเกื้อหนุนซึ่งกันและกันในการช่วยค้ำจุนประเทศชาติให้อยู่รอดมาได้จนถึงปัจจุบันนี้

สถาบันศาสนา โดยมีศาสนาประจำชาติ คือ พระพุทธศาสนา เป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งของชาติไทย มาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล มีสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวแทนพระพุทธศาสนาที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทย เป็นผู้นำทางจิตใจของประชาชน เป็นศูนย์กลางความเคารพศรัทธา ความเชื่อถือและความร่วมมือ ตลอดจนเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประชาชนมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และร่วมมือทำงานเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ ซึ่งเท่ากับเป็นหลักประกันความมั่นคงของประเทศชาติได้เป็นอย่างดี จึงทำให้วัดเป็นสถานที่ศูนย์กลางของสังคมโดยแยกออกจากกันไม่ได้ เป็นศูนย์กลางของการอบรมสั่งสอนหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา เป็นสถาบันสำคัญทั้งด้านการศึกษา สังคม และเป็นบ่อเกิดของศิลปะแขนงต่างๆ พระพุทธศาสนาจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทยที่ประชาชนที่นับถือในชาติต้องเคารพบูชาและให้ความสำคัญ เฉกเช่นสถาบันอื่น

ด้วยน้ำพระทัยของรัชกาลที่ ๕ ต่อพระพุทธศาสนา ดังที่มีพระราชหัตถเลขาถึงเซอร์เอ็ดวินอาร์โนลด์ ความว่า

“พระราชบิดาของฉันทน์ ได้ทรงสละเวลาเป็นส่วนใหญ่ ในการศึกษาและคุ้มครองศาสนาของชาติ ส่วนฉันทน์ได้ขึ้นครองราชย์ในขณะอายุน้อย จึงไม่มีเวลาที่จะเป็นนักศึกษาอย่างพอ ฉันทน์เองมีความสนใจในการศึกษาหนังสือหลักธรรมต่างๆ สนใจที่จะคุ้มครองศาสนาของเรา และต้องการให้มหาชนทั่วไปมีความเข้าใจถูกต้องดูเหมือนว่า ถ้าชาวยุโรปเชื่อในคำสอนของคณะมิชชันนารีว่า ศาสนาของเราโง่งมง่าย และชั่วทราม คนทั้งหลายก็จะต้องถือว่าพวกเราเป็นคนโง่งมง่ายและชั่วทรามไปด้วย ฉันทน์จึงรู้สึกขอบคุณบรรดาบุคคล เช่น ท่านเป็นตัวอย่างที่สอนชาวยุโรปให้ความเคารพแก่ศาสนาของเรา” (พระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงเซอร์เอ็ดวินอาร์โนลด์ ผู้แต่งหนังสือพุทธประวัติ ประทีปแห่งทวีปเอเชีย)

ที่มา : จริยธรรม.คอมบทความโดย : ธนิน วานิชสาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทอดกฐิน

การทอดกฐินหรือการถวายผ้ากฐิน เป็นการถวายทานที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ในคัมภีร์พระวินัยปิฎก ชื่อมหาวิคค์ เรื่อง กฐินชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยกฐิน)

ผ้ากฐิน ผ้าที่จะทำเป็นผ้ากฐินได้นั้นเป็นผ้าใหม่ก็ได้ ผ้าเก่าหรือผ้าบังสุกุลก็ได้ แต่ผ้าเหล่านี้จะต้องมีพอที่จะทำไตรจีวรผืนใดผืนหนึ่ง (ผ้าไตรจีวร ของพระสงฆ์มี ๓ ผืน คือ สบง = ผ้านุ่ง จีวร = ผ้าห่ม และสังฆาฏิ = ผ้าซ้อนห่มหรือผ้าพาด) ผ้านี้คือผ้าองค์กฐิน ส่วนสิ่งของอื่นๆ ไม่ใช่องค์กฐิน แต่เป็นบริวารกฐินนี้จะมีมากหรือน้อยก็ได้ไม่กำหนดแล้วแต่ความศรัทธาของผู้ถวาย

กฐิน ตามอรรถกถาฎีกาต่างๆ กล่าวไว้มี ๒ ลักษณะ คือ

๑. จุลกฐิน เป็นกิจกรรมสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดวันหนึ่ง นับตั้งแต่เก็บฝ้าย ปั่นฝ้าย กรอ ทอ ตัด เย็บ ย้อม ทำให้เป็นชิ้นๆ ได้ขนาดตามวินัย แล้วทอดถวายให้แล้วเสร็จในวันนั้น

๒. มหากฐิน เป็นการจัดหาผ้ามาเป็นองค์กฐินพร้อมทั้งเครื่องไทยธรรม บริวารเครื่องกฐินจำนวนมาก ไม่ต้องทำโดยรีบด่วนเพื่อจะได้มีส่วนหาทุนในการบำรุงวัด เช่น การบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานภายในวัด

การทอดกฐินในปัจจุบัน

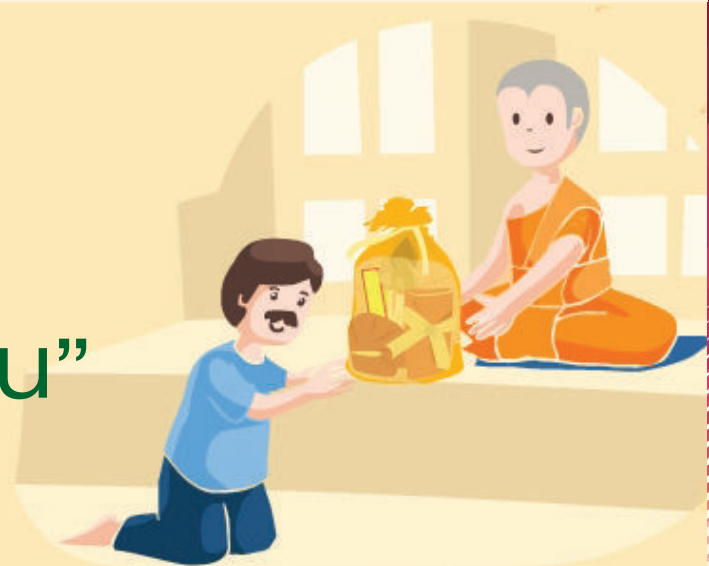
๑. พระกฐินหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้ากฐินเป็นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นพุทธมามกะและเอกอัครพุทธศาสนูปถัมภก เสด็จพระราชดำเนินถวายผ้ากฐินด้วยพระองค์เองหรือพระราชทานให้พระบรมวงศานุวงศ์และองคมนตรีเป็นผู้แทนพระองค์ไปทอดถวายยังพระอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอาราม ที่สงวนไม่ให้มีการขอพระราชทาน

๒. พระกฐินพระราชทาน คือ พระกฐินที่ถือว่าผ้ากฐิน บริวาร และบริวารกฐิน เป็นของหลวง และเปิดโอกาสให้ราชการ องค์กร หรือบุคคลที่สมควรขอรับพระราชทานอภัยเชิญไปถวายพระอารามหลวงต่างๆ นอกจากอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอารามดังกล่าว

๓. กฐินทั่วไป หรือเรียกว่า **“กฐินราษฎร์”** เป็นการถวายผ้ากฐินที่พุทธศาสนิกชนทั่วไป มีความประสงค์จะนำไปถวายแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดใดวัดหนึ่งที่เป็นวัดราษฎร์ (ไม่ใช่วัดอารามหลวง)

ที่มา : การทอดกฐิน วารสารสายตรง ประจำเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๘

“ทำบุญสูงใจ ใส่ใจสังฆทาน”

การถวายสังฆทาน หมายถึง การถวายทานแด่คณะสงฆ์ (ตั้งแต่ ๔ รูปขึ้นไป) ผู้ถวายจะต้องไม่เจาะจงถวายแต่พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง ดังนั้น การถวายสังฆทานจึงจัดเป็นทานสูงสุดของฝ่ายวัตถุ ไม่มีวัตถุใดสูงกว่าสังฆทาน

อานิสงส์ของการถวายสังฆทาน พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถวายทานแก่พระพุทธเจ้า ๑๐๐ ครั้ง มีผลไม่เท่ากับการถวายสังฆทาน ๑ ครั้ง ผลของสังฆทานนี้จะดลบันดาลให้แก่บุคคลที่ถวาย เกิดมาทุกชาติขึ้นชื่อว่า ความยากจนเข็ญใจไม่มี จะเกิดอีกที่แสนชาติก็ตามจนกระทั่งเข้าพระนิพพาน อานิสงส์นั้นก็ยังไม่หมดหัวใจของการถวายสังฆทาน ก่อนที่จะได้รับอานิสงส์การถวายสังฆทานข้างต้นนั้น ผู้ถวายทานจะต้องประกอบด้วยเจตนา ๓ กาล ดังนี้

กาลแรก ก่อนถวายสังฆทาน ให้ตั้งใจว่า จะถวายสังฆทานโดยไม่เจาะจงพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง และตั้งใจถวายสังฆทานนี้เป็นประโยชน์แก่พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า

กาลสอง ขณะทำการถวายสังฆทาน ต้องไม่มีความยินดีหรือยินร้ายในหมู่พระภิกษุที่มารับสังฆทาน ไม่ว่าพระภิกษุที่มารับจะเป็นพระปฏิบัติดีมีพรรษามากหรือเป็นภิกษุที่เพิ่งบวชใหม่

กาลสาม หลังถวายแล้วให้หมั่นระลึกถึงด้วยใจบริสุทธิ์เกิดปิติสุขตลอดกาล

ปัจจุบันชาวพุทธนิยมถวายสังฆทาน เพราะเชื่อว่ามีอานิสงส์สูงสุดและสามารถทำได้ตลอดทั้งปีไม่จำกัดช่วงเวลา แต่ด้วยความเร่งรีบในชีวิตประจำวัน ทำให้หลายท่านไม่มีโอกาสเตรียมสิ่งของด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่จึงเลือกซื้อตามร้านจำหน่ายเครื่องสังฆภัณฑ์ ซึ่งบางแห่งจำหน่ายสินค้าที่ขาดคุณภาพ ไม่มีประโยชน์และส่งผลกระทบต่ออนามัยของพระสงฆ์ กรมการศาสนา จึงรณรงค์สร้างความเข้าใจในเรื่องการถวายสังฆทานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งต่อผู้รับและผู้ถวายทาน ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และประเพณีที่ดีงามอย่างถูกต้องและถูกธรรม

ตัวอย่างของเครื่องใช้ที่ควรนำมาถวายเพื่อประโยชน์แก่พระสงฆ์

๑. ผ้าไตรจีวรที่มีคุณภาพและเหมาะสมแก่พระสงฆ์
๒. ยาสามัญต่างๆ สำลี พลาสเตอร์ปิดแผลควรเลือกโดยคำนึงถึงวันหมดอายุด้วย
๓. ไบโอมิดโกนเนื่องจากพระสงฆ์ต้องทำกิจโกนผมทุกวันโกน
๔. สบู่/แปรง - ยาสีฟัน/แชมพูที่บำรุงหนังศีรษะ
๕. ผ้าขนหนูสีสุภาพ
๖. รองเท้า
๗. อุปกรณ์ทำความสะอาด
๘. ไฟฉาย/ร่ม
๙. เครื่องเขียน สมุด/ปากกา เนื่องจากพระสงฆ์ต้องเรียนพระปริยัติธรรมและจดกำหนดนัดหมายต่างๆ
๑๐. นิตยสาร/ซีดีธรรมะ สำหรับเป็นข้อมูลเผยแพร่พระศาสนา

ท้ายนี้ ขอให้บุญกุศลส่งผลให้มีความสุขกายสุขใจกันทั่วหน้ากับทานที่ได้กระทำแล้วด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์แก่พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า

การประชุมสัมมนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๑ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ “ขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม นำสุขสู่ประชาชน” จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขเข้าร่วมสวดมนต์ทุกวันจันทร์ของเดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๗.๓๐ น. เป็นต้นมา เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ วิหารพระพุทธนิรามัย โดยนายแพทย์โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานสวดมนต์

การทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช-มหิตลธิเบศรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช-บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ บริเวณโถงอาคาร ๓ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีนายแพทย์โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ร่วมตักบาตร

ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ร่วมสวดพระอภิธรรมเพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลธิเบศรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ และ ๓, ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ น. ณ บริเวณโถงอาคาร ๓ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

**ขอเชิญชวนเข้าร่วมโครงการบรรพชาอุปสมบท ๘๙ รูป
ถวายเป็นพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๐**

**กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่จะดำเนินการ
โดยแก้วกัลยาสิกขาลัย ปีงบประมาณ ๒๕๖๐**

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม/โครงการ	วันที่จัดงาน	กลุ่มเป้าหมาย/คน	ผู้รับผิดชอบโครงการ/ หมายเลขโทรศัพท์
๑	พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขด้วย กระบวนการเรียนรู้จิตปัญญา	ธันวาคม ๒๕๕๙	บุคลากรสาธารณสุข และ อาจารย์วิทยาลัยในสังกัด สถาบันพระบรมราชชนก ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค /๕๐ คน	นางสาวชไมพร เจริญบุรี ๐๘๔-๕๙๔-๙๔๔๑
๒	พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขด้วยหลักสูตร พัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุขฯ รุ่นที่ ๑ วัดหนองป่าพง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี รุ่นที่ ๒ วัดวังหิน อ.พลายชุมพล จ.พิษณุโลก รุ่นที่ ๓ วัดวิปัสสนาติกขาราม อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ๑๗ - ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ๖ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐	บุคลากรสาธารณสุข ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑๒๐ คน ๑๐๐ คน ๑๐๐ คน	นางธัญญลักษณ์ ศิริชนะ ๐๘๑-๙๔๑-๑๑๑๕ นางสาววันวิสา มหารมย์ ๐๙๒-๕๕๓-๔๒๘๙
๓	พัฒนาบุคลากรหลักสูตรการดำเนินชีวิต ด้วยจิตอาสาถวายพ่อหลวง ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	มกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๐	บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน อยู่ใน รพ.สต. อสม. และ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี) / ๘๐ คน	นางธัญญลักษณ์ ศิริชนะ ๐๘๑-๙๔๑-๑๑๑๕ นางสาวฉวีวรรณ เจริญสุข ๐๘๑-๔๒๕-๘๔๓๘
๔	ประชุมสัมมนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๒	สิงหาคม ๒๕๖๐	เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข หรือสมาชิกชมรมจริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค /๑,๒๐๐ คน	นางสาวชไมพร เจริญบุรี ๐๘๔-๕๙๔-๙๔๔๑ นางสาวนุชศรา นิมา ๐๘๑-๙๐๕-๑๑๘๙

กระทรวงสาธารณสุขน้อมนำ พระราชดำริสและบรมราโชวาทสร้างค่านิยม MOPH

M
 “...ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำสิ่งใดๆ
 ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่ว ว่าเสื่อม เราต้องฝืน
 ต้องต้านความคิด และความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่า
 จืดกับธรรมดา เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำ
 สิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้องและเป็นธรรม
 ถ้าเราร่วมกันทำเช่นนี้ให้ได้จริงๆ ให้ผลของความดีบังเกิด
 มากมาย ขึ้น ก็จะช่วยค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมลงไป
 และจะช่วยให้ฟื้นคืนขึ้นได้เป็นลำดับ...”

O
 “...การพยายามศึกษาวิชาการและเทคโนโลยี
 อันก้าวหน้าทุกสาขาจากทั่วโลก แล้วเลือกสรรส่วนที่สำคัญ
 เป็นประโยชน์ นำมาปรับปรุงใช้ให้พอดี พอเหมาะกับสภาพ
 และฐานะของประเทศของเรา เพื่อช่วยให้ประเทศของเรา
 สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยมาใช้พัฒนางานต่างๆ
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่สิ้นเปลือง...”

P
 “...ฉันต้องการให้หมอช่วยไปดูแลบำบัดทุกข์
 ให้แก่นักเรียนและประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นกันดาร
 ห่างไกลหมอ และจะออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดตามความจำเป็น
 โดยให้จัดหน่วยเคลื่อนที่ไปโดยรถยนต์และตระเวนไปตาม
 ถนนหนทาง ตามหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลชนบท...”

H
 “...ในวงสังคมนั้นเล่า ท่านจะต้องรักษามารยาทอันดีงาม
 สำหรับสุภาพชน รู้จักสัมมาคารวะ ไม่แข็งกระด้าง
 มีความอ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ พร้อมจะเสียสละ
 ประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม...”

ที่มา : บอร์ดนิทรรศการถาวรความอาลัย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข

สร้างเสริมวินัยและระบบคุณธรรม

เงินหลวงไม่ใช่เงินเรา

นางจำปา ข้าราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ได้จัดทำรายงานการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ในโปรแกรมบัญชีเกณฑ์คงค้างรายการจำนวน ๒๖ รายการ และดำเนินการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่และได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินแล้วแต่ไม่นำเงินไปชำระหนี้ตามที่ได้รับอนุมัติทั้งหมดและเก็บเงินบางส่วน นอกจากนี้ยังรับคืนเงินยืมและออกไปเสิร์ฟรับเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ยืมแล้วไม่นำเงินไปบันทึกบัญชีและไม่นำส่งเงินให้กับราชการตามระเบียบ รวมเงินที่นางจำปาทุจริตยืมออกเงินของทางราชการทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๘,๐๐๐ บาท นางจำปาให้การรับสารภาพว่าตนกระทำการดังกล่าวจริง ต่อมาได้นำเงินมาคืนให้กับทางราชการจนครบถ้วนแล้ว เนื่องจากพฤติกรรมของนางจำปา เป็นการกระทำความผิดอาญาจึงได้แจ้งความร้องทุกข์เพื่อให้ดำเนินคดีอาญาแก่นางจำปา พฤติกรรมของนางจำปาดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบของทางราชการ ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) (๔) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ใช้เลือดออกทำให้เจ้าหน้าที่ถูกออก

นายดอกดิน ข้าราชการ มีหน้าที่เบิก-ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นบัญชีเงินโครงการใช้เลือดออก เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในการสำรวจลูกน้ำยุงลาย ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการควบคุมโรคใช้เลือดออกที่บ้านกรณีที่มีผู้ป่วยเป็นรายบุคคล และค่าจัดทำประชาคมในหมู่บ้านเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน และระดมความคิดของประชาชนร่วมกันวิเคราะห์ในการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออก เมื่อปี ๒๕๕๐ นายดอกดินได้เบิกเงินเพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าวไปจำนวน ๑๒ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๙๐๐,๐๐๐ บาท แต่นายดอกดินนำเงินไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขและสถานีนอนามัย รวมเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือนั้นไม่ได้นำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกแต่อย่างใด ต่อมาได้นำเงินมาคืนจำนวนหนึ่ง แต่ยังคงเหลือเงินที่ยังไม่ได้ส่งคืนให้กับทางราชการอีกจำนวน ๕๘๐,๐๐๐ บาท พฤติกรรมของนายดอกดิน ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงและฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ทำจิตให้นิ่ง ทำจิตให้ว่าง เป็นมหาบุญอันยิ่งใหญ่ที่สุด..

การเจริญภาวนา

การทำสมาธิแบบสมณะภาวนา คือ การกำหนดใจให้นิ่งกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่เป็นอารมณ์เดียว ไม่ว่าจะใช้วิธีใดก็ตาม ขอให้เพียงแต่ใจอยู่นิ่ง ไม่ออกแวกก็เป็นสมาธิ โดยมีลำดับขั้นตอนง่ายๆ ดังต่อไปนี้

ก่อนปฏิบัติสมาธิ ควรถามร่างกายตนเองอยู่เสมอว่า “พร้อมหรือไม่?”

สภาวะร่างกายของผู้ที่ฝึกปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญมาก บางที่เราไปอยู่ในสถานที่ที่พร้อมแล้ว ครูบาอาจารย์ผู้คอยจะให้คำแนะนำก็พร้อมแต่กลับล้มไปว่าสภาพร่างกายของตนเองนั้นพร้อมหรือไม่ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ต้องดูกันละเอียดมาก ยิ่งขึ้น ขนาดที่ว่า ถ้าผมยาวเกินไปก็ต้องตัดผม เล็บยาวก็ต้องตัดเล็บ ยังไม่ได้อาบน้ำก็ต้องอาบน้ำให้เรียบร้อย ปวดท้องก็ต้องไปถ่ายให้สุดก่อนหรือแม้แต่เจ็บป่วยก็ต้องรักษาให้หายก่อน

การฝึกปฏิบัติเรามักมองข้ามความพร้อมเหล่านี้ไป บางคนก็เจ็บ บางคนปวด บางคนก็มีไข้ บางคนก็ล้มเจ็บแทบเป็นแทบตายก็พยายามฝืนใจไปปฏิบัติ ครูบาอาจารย์อย่าง หลวงปู่จรรย์ ฐิตธัมโม แห่งวัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี ท่านแนะนำให้คนเราเห็นความสำคัญของร่างกายเสมอว่า

ใครที่ปวดหัวตัวร้อน เครียดเพราะทะเลาะกับสามีภรรยา ท่านจะห้ามไม่ให้ปฏิบัติเลยเหมือนกับการต้องเคลียร์พื้นที่ก่อนจึงจะเอารถมาจอดได้ ถ้ากายและจิตยังไม่พร้อมคือยังไม่สงบก็อย่าเพิ่งทำเพราะเสียเวลาเปล่า ต้องรักษาเยียวยากันให้ถึงพร้อมเสียก่อน ถามตัวเองอยู่บ่อยๆ ว่า สบายตัวหรือยัง จัดการเรื่องยุ่งยากทั้งกายและใจเรียบร้อยแล้วหรือไม่ รักษาอาการเจ็บไข้ได้ป่วย มีนิงง ทั้งหลายให้บรรเทาเบาบางเสียก่อน และอย่าให้การฝึกต้องไปบังคับกายจนต้องฝืนทน เพราะยิ่งทำยิ่งแย่ และมีสิทธิ์จะป่วยได้ทุกเมื่อ

วิธีการตามสังเกตอารมณ์ คือ การตามประสาทสัมผัสทั้ง ๖ ของตนเอง

๑. เวลาที่เราได้เห็นอะไร ก็ให้เพียงสังเกตว่าเรารู้สึกอย่างไร ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉยๆ แต่อย่าเพิ่งไปยึดเอาถือเอาในสิ่งนั้น
๒. เมื่อหูได้ยินเสียง ให้สังเกตความรู้สึกว่าได้ยินแล้วเป็นอย่างไร หนักหู รำคาญ หรือ ไพเราะ
๓. เมื่อจมูกได้กลิ่นให้สังเกตว่าตนเองรู้สึกอย่างไร รื่นรมย์กับกลิ่น เหม็นหรือหอม รำคาญ หรือเข้มข้นให้รับรู้เท่านั้น
๔. เมื่อลิ้นได้ชิมรสชาติใดๆ ก็ให้สังเกตว่าลิ้นรับรู้รสชาติอะไร เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ขม ฯลฯ
๕. เมื่อกายได้จับต้องสัมผัสสิ่งใด ก็ให้สังเกตว่ารู้สึกอย่างไรนุ่มละมุนน่าที่จะทะนุถนอม หยิบกรำรำน แข็งอ่อน สกปรกเฉยๆ
๖. เมื่อใจมีเรื่องใดเข้ามากระทบหรือเมื่อนึกถึงเรื่องอะไรอยู่ให้สังเกตว่าตนเองรู้สึกอย่างไร?

หากลองมาแบ่งกองความรู้สึกต่างๆ ทุกอย่างก็จะถูกแบ่งออกเป็น ๓ กองคือ

๑. รู้สึกสุข คือ ยินดีพอใจ ชื่นชม สนุก นุ่ม หอม ไพเราะ ฯลฯ
๒. รู้สึกทุกข์ คือ หงุดหงิด ขัดใจ ว้าวุ่น กังวล รำคาญ
๓. ความรู้สึกกลางๆ คือ ไม่บวกไม่ลบ เฉยๆ

ไม่ว่าความรู้สึกของเราจะเป็นอย่างไร เข้าข่ายข้อไหนก็ให้ตามรู้เฉยๆ ไม่ต้องไปจัดการความรู้สึกนั้น แคร์เฉยๆ ไม่นานความรู้สึกต่างๆ เหล่านั้นก็จะจางคลายไปเองเหมือนไอน้ำที่เกิดขึ้นแล้วก็ระเหยไปการฝึกจิตด้วยวิธีนี้เป็นแง่มุมหนึ่งในการฝึกเจริญปัญญา ตามดูตามรู้ทุกเรื่องที่เกิดขึ้น ทุกกิจการที่ทำ ทุกคำพูดที่พูด ทุกอริยาบทที่กำลังเคลื่อนไหว เพียงใช้การสังเกตที่มีปัญญาประกอบ อย่าให้ตั้งให้หย่อนด้านใดด้านหนึ่งจนเกินไป ตามดูให้รู้อย่างธรรมชาติ ก็จะส่งผลให้ตนเองสามารถปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติได้ง่ายขึ้นด้วย หากไม่เช่นนั้นก็จะกลายเป็นคนสุดโต่ง ขวางโลก ไม่รู้จักกาลเทศะ คนกำลังคุยกันสบายๆ แต่เรากลับพูดให้เคร่งเครียด เพ่งดูทุกอย่างให้สุดกู่ตึงไปหมด อย่างนี้ ก็จะมีปัญหา

ที่มา: จากหนังสือเรื่อง สร้างบุญบารมีอันสูงส่ง ไม่เสียเงินแม้แต่สตางค์เดียว โดย จิตตวชิระ

อุฏฐานวโต สติมโต สุจิกมฺมสุส นิสฺมมาการิโน
สญฺญตฺตสุส จ รมฺมชีวิโน อปฺปมตฺตสุส ยโสภิวทฺตมฺติ

ยคย๋อมเจริญแกผู้มีความหมั่น มีสติ
มีภาระงานสะอาด ใคร่ครวญแล้วทำ ระวังดีแล้ว
เป็นอยู่โดยธรรม และไม่ประมาท

จาก : พุทธศาสนสุภาษิต เล่ม ๒ ฉบับมาตรฐาน (โรงพิมพ์เสียงเชียงใหม่)

เชิญ คนดีศรีสาธารณสุข

แก้วกัลยาสิขาลัย สถาบันพระบรมราชชนก
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ ๘๒/๒๕๕๒
ปณฝ. กระทรวงสาธารณสุข

(ชื่อ - ที่อยู่ผู้รับ)

แก้วกัลยาสิขาลัย สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์/โทรสาร : ๐-๒๕๙๐-๑๘๖๖, ๐-๒๕๙๑-๘๖๒๔

E-mail: keawkanlaya@gmail.com Website: www.pi.ac.th

ที่ปรึกษา : นายแพทย์พงษ์สวัสดิ์ รัตนแสง นายแพทย์รุ่งฤทัย มวลประสิทธิ์พร นางคลใจ จองพานิช

บรรณาธิการบริหาร : นางสุกัญญา รอบจังหวัด

กองบรรณาธิการ : นางอรวรรณ จิตตวานิช, นางธัญญลักษณ์ ศิริชนะ, นางสาวชไมพร เจริญศรีบุรี, นางสาวนุชศรา นิมา,
นางสาวกันยา หิรัญ, นางสาววันวิสา มหารมย์, นางสาวหทัยา ตระกูลมัยผล, นางสาวคณิตตา วงศ์ตะวัน